Curriculum design
Kiswahili grade three

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Shambani	Sauti mbili tofauti zinazotamkwa pamoja (*Vipindi 4*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbili zinazotamkwa pamoja ili kuimarisha matamshi bora b) kutamka sauti lengwa ili kuimarisha matamshi bora c) kusoma silabi za sauti lengwa ili kuimarisha usomaji d) kuandika silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha uandishi bora e) kusoma maneno kwa kutumia silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha usomaji f) kuandika maneno kutokana na silabi zilizofunzwa ili kuimarisha uandishi bora g) kusoma hadithi zilizo na maneno yaliyo na sauti lengwa ili kumsaidiwa mwanafunzi kutamka sauti husika ili kuimarisha matamshi na usomaji h) kuchangamkia kutamka sauti lengwa ili kuimarisha mawasiliano.	• Mwanafunzi atambue sauti **bw**, **fy** na **kw** katika maneno. • Mwanafunzi asikilize silabi za sauti lengwa ikitamkwa na mwalimu kisha atamke pamoja na mwalimu na baadaye atamke akiwa peke yake, wawili wawili na kama darasa.Mifano ya silabi hizi ni: bwa, bwe; fya, fye; kwa, kwe, kwi n.k. • Mwanafunzi aweza kutumia teknolojia (papaya) kusikiliza sauti lengwa ikitamkwa. • Mwanafunzi aweza kusikiliza mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi asome maneno kwa kutumia silabi k.v. silabi bwana, bweka, fyata, fyeka, kwao, kwea na kwekwe. • Mwanafunzi aandike herufi za sauti alizosoma hewani na vitabuni pamoja na maneno yanayojumuisha sauti hizo. • Mwanafunzi asikilize imla ya maneno yaliyo na herufi za sauti lengwa na kuyaandika kupitia kwa mwalimu au vifaa vya teknolojia.	1) Ni sauti zipi unazoweza kutamka? 2) Unajua kusoma sauti zipi mbili zinazotamkwa? 3) Unajua kuandika maneno gani yanayoundwa kutokana na sauti mbili zinazotamkwa pamoja?

	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati unaohusiana na shughuli za shambani ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma maneno na sentensi kuhusu shambani ili kuimarisha usomaji c) kutunga sentensi akitumia msamiati wa shambani ili kuimarisha mawasiliano d) kuandika maneno na sentensi zinazojumuisha msamiati wa shambani katika kujenga uandishi bora e) kuthamini matumizi ya msamiati wa shambani katika mawasiliano.	• Mwanafunzi asome msamiati wa shambani kama vile jembe, shoka, upanga, kifyekeo, plau, trekta, lima, fyeka, panda na kwekwe katika kadi na chati. • Mwanafunzi ataje majina ya vifaa halisi, picha au michoro anavyoonyeshwa. • Mwanafunzi atazame vifaa vya shambani hivyo kwenye tarakilishi au tabuleti vikifanya kazi. • Mwanafunzi achore maumbo ya vifaa vinavyotumika shambani. • Wanafunzi waambatanishe kadi za maneno na vifaa halisi wakiwa katika vikundi. • Wanafunzi waweza kushiriki katika nyimbo na mashairi kuhusu shambani. • Mwanafunzi aandike majina ya vifaa vinavyotumika shambani. • Mwanafunzi atunge na kusoma sentensi akitumia msamiati wa shambani.	1) Je, wajua vifaa vipi vinavyotumika shambani? 2) Ni kifaa kipi cha shamba unachoweza kuchora?
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kusikiliza kwa makini masimulizi kuhusu shambani katika kujenga usikivu b) kutaja majina ya vifa vinavyotumika shambani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza c) kuelezea vifaa vinavyotumika shambani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza	• Mwanafunzi kusimulia kuhusu shambani. • Mwanafunzi ashiriki katika mjadala kuhusu vifaa vinavyotumika shambani kama vile; jembe, shoka, upanga, kifyekeo, plau, trekta, lima, fyeka na panda akionyeshwa vifaa halisi, picha au michoro. • Mwanafunzi aelezee umuhimu wa vifaa vinavyotumika shambani. • Mwanafunzi aweza kushirikishwa katika nyimbo au mashairi kuhusu vifaa vinavyotumika shambani. • Mwanafunzi aweza kushirikishwa katika kuigiza vitendo vinavyofanywa shambani.	1) Je, ni vifaa vipi hutumika shambani? 2) Ni shughuli zipi zinazofanyika shambani?

		d) kuelezea shughuli zinazofanyika shambani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza e) kutambua matumizi ya vifaa vinavyotumika shambani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza f) kuthamini umuhimu wa vifaa vinavyotumika shambani.	• Mwanafunzi aweza kutazama video inayoonyesha jinsi vifaa mbalimbali vinavyotumika shambani • Mwanafunzi anaweza kutumia tarakilishi kutambua vifaa mbalimbali kwa majina vilivyo.	
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua picha za vifaa vinavyotumika shambani ili kuimarisha ufahamu wa hadithi b) kusoma hadithi za picha zinazohusu shamba ili kujenga usomaji bora c) kusikiliza hadithi zikisomwa na mwalimu kuhusu vifaa vinavyotumika shambani ili kujenga usikivu d) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu shambani ili kupata ujumbe e) kuchangamkia kusoma hadithi za vifaa vinavyotumika shambani ili kuendeleza stadi ya usomaji.	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi afahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Mwanafunzi asome na wengine darasani, wakiwa wawili na baadaye asome peke yake. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia vifaa vya kiteknolojia k.m. tarakilishi na projekta. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia jitabu mbele ya darasa. • Mwanafunzi athibitishe utabiri wao baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi atoe muhtasari wa hadithi aliyosoma. • Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali kuhusu hadithi aliyosoma.	1) Unaona nini katika picha? 2) Ni nini kitakachotendeka katika hadithi? 3) Ni vifaa vipi vimetajwa katika hadithi?

	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka mwingine. • Mwanafunzi aelezee yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa na mwanafunzi. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, ni kisa gani unachoweza kuandika juu ya shamba?
	Sarufi: Nafsi ya tatu wakati ujao-umoja na wingi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno na viambishi vinavyotumika kuonyesha nafsi ya tatu na wakati ujao katika umoja na wingi ili kuimarisha mawasiliano b) kutumia nafsi ya tatu wakati ujao hali ya umoja na wingi katika sentensi kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano c) kusoma vifungu vilivyo na nafsi ya tatu, wakati ujao kwa umoja na wingi ili kujenga usomaji d) kuandika vifungu vilivyo na nafsi ya tatu, wakati ujao kwa umoja na wingi ili kujenga uandishi bora	• Mwanafunzi atumie nafsi ya tatu wakati ujao hali ya umoja na wingi katika mazungumzo. • Mwanafunzi atumie nafsi ya tatu wakati ujao hali ya umoja na wingi katika sentensi. • Mwanafunzi aweza kujaza mapengo kwa kutumia nafsi ya tatu wakati ujao hali ya umoja na wingi. • Wanafunzi wanaweza kupewa sentensi zinazojumuisha nafsi na nyakati mbalimbali wazitambue katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kupewa zoezi katika tarakilishi ili atumie mbinu ya kuburura na kutia kapuni. • Mwanafunzi aigize vitendo vya kuashiria nafsi ya kwanza, ya pili na ya tatu huku akitunga sentensi. • Mwanafunzi aweza kupata ufafanuzi wa nafsi kwa kutumia vibonzo katika tarakilishi.	1) Je, unatumia neno gani kuonyeshea mwenzako akiwa mbali? 2) Ikiwa nanuia kusafiri kesho, nitasemaje?

		e) kufurahia kutumia nafsi ya tatu wakati ujao hali ya umoja na wingi katika mawasiliano.		

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
mawasiliano na ushirikiano – Wanatumia lugha faafu darasani. Vilevile wanashirikiana katika kazi ya vikundi.
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza.
ubunifu: mwanafunzi napoandika au kusimulia kisa
kufikiria kwa kina na kutatua changamoto – mwanafunzi anapojibu maswali ambayo majibu yake hayapatikani moja kwa moja kutoka kwenye kisa
hamu ya ujifuzaji – mwanafunzi atapata hamu ya kutaka kujua matumizi ya vifaa vya shambani.

Uhusiano na masuala mtambuko: elimu ya maendeleo endelevu: athari za majanga – kujua athari za vifaa vya shambani uraia : kuthamini kilimo katika kukuza uchumi wa nchi.	**Uhusiano na Maadili:** uwajibikaji wa kutunza vifaa vya shambani kutunza vifaa vya shambani.
Uhusiano na masomo mengine: Environmental activities	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kushiriki katika ukulima nyumbani.
Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: kushiriki katika vikundi vya ushirika shuleni vinavyohusu ukulima kushuriki katika kilimo shuleni.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuhakiki matamshi ya sauti mbili zinazotamkwa pamoja • kuchunguza anavyotumia msamiati wa shambani katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia nafsi ya tatu wakati ujao katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anatamka sauti lengwa kwa ufasaha • anasimulia shughuli zinazofanyika shambani kwa ubunifu	Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo • anasimulia shughuli zinazofanyika shambani	Mwanafunzi, • anatamka baadhi ya sauti ipasavyo • anasimulia baadhi ya shughuli za shambani	Mwanafunzi, • ana changamoto katika kutamka sauti alizofunzwa • ana changamoto katika kusimulia shughuli za shambani

• anasoma hadithi kwa ufasaha na ukakamavu • anafahamu kwa urahisi hadithi aliyosoma na kusomewa • anaandika kisa kifupi kwa hati nadhifu na ubunifu • anatunga sentensi sahihi akizingatia nafsi ya tatu wakati ujao katika umoja na wingi kila wakati.	• anasoma hadithi kwa ufasaha. • anafahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anaandika kisa kifupi kwa hati bora • anatunga sentensi sahihi akizingatia nafsi ya tatu wakati ujao katika umoja na wingi.	• anasoma hadithi kwa ufasaha • ana chamgamoto kufahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anajaribu kuandika kisa kwa hati inayosomeka • ana changamoto kutunga sentensi sahihi akizingatia nafsi ya tatu wakati ujao katika umoja na wingi.	• ana changamoto katika kusoma hadithi • ana chamgamoto katika kufahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto katika kuandika kisa • ana changamoto kutunga sentensi sahihi akizingatia nafsi ya tatu wakati ujao katika umoja na wingi.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Uzalendo	Sauti mbili tofauti zinazotamkwa pamoja (*Vipindi 5*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbili zinazotamkwa pamoja ili kuimarisha matamshi bora b) kutamka sauti lengwa ili kuimarisha matamshi bora c) kusoma silabi za sauti lengwa ili kuimarisha usomaji d) kuandika silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha uandishi bora e) kusoma maneno kwa kutumia silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha usomaji f) kuandika maneno kutokana na silabi zilizofunzwa ili kuimarisha uandishi	• Mwanafunzi atambue sauti **mw**, **nd** na **pw** katika maneno. • Mwanafunzi asikilize mwalimu akizitamka silabi zinazotokana na sauti lengwa kisha atamke pamoja na mwalimu na baadaye atamke akiwa pekee, wawili na darasa zima k.m mwa, mwe, mwi na mwo. • Mwanafunzi aweza kutumia teknolojia kama vile papaya, tarakilishi, projekta na kipaza sauti kumsaidia kuimarisha matamshi yake. • Mwanafunzi aweza kumsikiliza mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi atambue sauti alizosoma katika maneno kwa mfano k. m mwana, mwananchi, ndoo, ndizi, uzalendo, pwani, pweza na pweke.	1) Ni sauti zipi unazojua kutamka? 2) Unajua kusoma silabi zipi katika maneno? 3) Ni herufi na maneno yapi yanayoundwa kutokana na sauti mbili zinazotamkwa pamoja?

		bora g) kusoma hadithi zilizo na maneno yaliyo na sauti lengwa ili kumsaidia mwanafunzi kutamka sauti husika ili kuimarisha matamshi na usomaji h) kuchangamkia kutamka sauti lengwa ili kuimarisha mawasiliano.	• Mwanafunzi asome maneno kwa kutumia silabi na kugawa yaliyo marefu zaidi katika sehemu ndogo ndogo. • Wanafunzi wasome hadithi zilizo na maneno yaliyobeba sauti lengwa darasani au wawili wawili. • Mwanafunzi anakili herufi na maneno yanayotokana na sauti alizofunzwa. • Mwanafunzi aandike maneno yanayojumuisha sauti lengwa. • Mwanafunzi asikilize imla ya maneno yaliyo na herufi za sauti lengwa na kuyaandika.	
	Msamiati. (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati ambao unahusiana na uzalendo ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma msamiati unaohusiana na uzalendo ili kujenga usomaji c) kueleza maana ya msamiati wa uzalendo ili kuimarisha mawasiliano d) kutumia msamiati wa uzalendo katika sentensi sahihi ili kuimarisha mawasiliano e) kuandika maneno yanayohusiana na uzalendo ili kuimarisha uandishi bora f) kuthamini uzalendo ili kuwa mzalendo kwa nchi yake.	• Mwanafunzi asome maneno yanayohusiana na uzalendo kama vile; umoja, amani, upendo, bendera, taifa, nchi, raia, gwaride, rangi za bendera kwa kutumia kadi za maneno. • Mwanafunzi aeleze maana ya msamiati wa uzalendo. • Mwanafunzi ashiriki katika mjadala kuhusu maana za maneno yanayohusiana na uzalendo • Mwanafunzi atunge sentensi sahihi kwa kutumia msamiati wa uzalendo. • Wanafunzi watazame video kuhusu vitendo vya kizalendo k.m. mashujaa wa nchi. • Mwanafunzi atazame michoro na picha inayolenga maana za maneno kuhusu uzalendo. • Wanafunzi wajadiliane kuhusu umuhimu wa uzalendo wakiwa kwenye vikundi.	1) Je, uzalendo ni nini? 2) Unajua maneno yapi yanayohusiana na uzalendo?

	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayoonyesha uzalendo ili kuyatumia katika mawasiliano b) kusimulia visa vinavyojumuisha mambo yanayoweza kuimarisha uzalendo ili kujenga stadi ya kuzungumza c) kusikiliza masimulizi kuhusu uzalendo ili kuimarisha usikivu d) kuthamini umuhimu wa uzalendo katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi aeleze baadhi ya mambo yanayoweza kuimarisha uzalendo katika nchi yake kwa kutumia mgeni mwalikwa. • Mwanafunzi asimulie visa vinavyojumuisha mambo yanayoweza kuimarisha uzalendo kama vile amani, umoja, upendo na bendera ya Kenya. • Mwanafunzi asikilize kwa makini hadithi anazosimuliwa. • Mwanafunzi aweza kutazama video inayoonyesha vitendo vya kizalendo. • Wanafunzi wajadiliane kuhusu uzalendo katika makundi. • Wanafunzi waimbe wimbo wa taifa na kujadili maana ya baadhi ya maneno ya kizalendo katika wimbo huo. • Mwanafunzi atunge sentensi kuhusu baadhi ya mambo yanayohusu uzalendo. • Mwanafunzi ataje baadhi ya sifa za mzalendo kama vile kupenda nchi yake, amani na umoja.	1) Je, ni nini maana ya uzalendo? 2) Uzalendo una umuhimu gani? 3) Je, ni kwa njia zipi unaweza kuonyesha uzalendo? 4) Bendera ina umuhimu gani?
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua rangi za bendera ili kuimarisha uzalendo b) kutambua maneno yanayohusiana na uzalendo ili kuimarisha mawasiliano c) kusoma hadithi za kizalendo ili kujenga usomaji d) kusikiliza hadithi za mwalimu kuhusu uzalendo ili kuimarisha usikivu	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi athibitishe utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi afahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi kama vile amani, umoja, upendo, nchi, taifa, raia, bendera na wimbo wa taifa. • Wanafunzi washiriki kusoma katika darasa, wakiwa wawili, kwenye vikundi au asome peke yake.	1) Je, unajua nini kuhusu uzalendo? 2) Ni vipi unavyoweza kuonyesha upendo kwa nchi yako? 3) Sifa za mzalendo ni zipi?

		e) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu uzalendo ili kupata ujumbe f) kuthamini umuhimu wa uzalendo katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi husika ikisomwa kupitia kinasasauti. • Mwanafunzi aweza kutazama video ya mtu au mtoto akisoma hadithi husika kwa ufasaha kisha aige usomi ule. • Mwanafunzi ajibu na kuulizwa maswali kutokana na hadithi aliyosoma au kusomewa.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aelezee yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa na mwanafunzi. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, ni tukio gani unaloweza kukumbuka na kuandikia kisa?
	Sarufi (Matumizi ya: **-ake** na **-ao**) (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya; **-ake** na **–ao** ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma vifungu vya maneno vinavyojumuisha **-ake** na **-ao** ili kujenga usomaji c) kutunga sentensi akitumia **-ake** na **-ao** ili kuimarisha ubunifu	• Mwanafunzi aonyeshe vitu vyake na vya wengine darasani na kuvirejelea akitumia **-ake** na **–ao.** • Mwanafunzi asome vifungu vyenye matumizi **-ake** na **–ao.** • Mwananafunzi akamilishe vifungu kwa kutumia **-ake** na **–ao** km Kalamu _______ (kalamu yake)- Kalamu ______ (Kalamu zao); kitabu ______ (Kitabu chako) – Kitabu ______(Vitabu vyao). • Mwanafunzi atunge sentensi kwa kutumia **–ake** na **–ao**.	1) Je, utatumia neno gani kuonyesha kwamba unachozungumzia ni chako? 2) Je, ni nini wingi wa **–ake**?

<table>
<tr><td></td><td></td><td>d) kuandika sentensi akitumia akitumia
-ake na **-ao** ili kujenga uandishi bora
e) kuchangamkia kurejelea vitu vyake na vya wenzake akitumia **-ake** na **-ao** katika mawasiliano ya kila siku.</td><td>• Mwanafunzi aweza kutumia tarakilishi kufanya zoezi.</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">**Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:**
uraia: uzalendo – kushiriki katika kuimba wimbo wa taifa
mawasiliano na ushirikiano – kushirikiana pamoja darasani
kifikiri kwa kina na kutatua changamoto – Katika kujibu maswali ya ufahamu yasiyo na majibu ya moja kwa moja
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza.</td></tr>
<tr><td colspan="3">**Uhusiano na masuala mtambuko:**
uraia: uzalendo – kushiriki katika kuimba wimbo wa taifa.</td><td colspan="2">**Uhusiano na Maadili:** umoja, uzalendo, haki za kijamii, uwajibikaji, mapenzi kwa nchi, heshima na amani.</td></tr>
<tr><td colspan="3">**Uhusiano na masomo mengine:** Environmental Activities, Movement and Creative Activities.</td><td colspan="2">**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kushiriki katika kuimba nyimbo zinazokuza uzalendo katika sherehe mbalimbali.</td></tr>
<tr><td colspan="3">**Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji:**
kushiriki katika uskauti shuleni
kupandisha bendera shuleni
kushuriki katika kuimba wimbo wa taifa.</td><td colspan="2">**Mapendekezo ya Tathmini:**
• kuhakiki matamshi ya sauti mbili zinazotamkwa pamoja
• kuchunguza anavyotumia msamiati wa shambani katika mawasiliano
• kuchunguza anavyotumia –ake na -ao katika mawasiliano
• kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika
• kufuatilia mwandiko wake
• kuchunguza anavyotumia lugha katika masimulizi.</td></tr>
</table>

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo na kwa ufasaha • anasimulia visa vinavyohusiana na uzalendo kwa ubunifu • anasoma hadithi kwa ufasaha na ukakamavu • anafahamu kwa wepesi hadithi aliyosoma na kusomewa • anatunga sentensi sahihi akitumia **–ake** na **-ao** kila wakati • anaandika kisa kifupi kwa hati nadhifu, ubunifu, mtiririko mwafaka na kwa haraka.	Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo • anasimulia visa vinavyohusiana na uzalendo • anasoma hadithi kwa ufasaha • anafahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anatunga sentensi sahihi akitumia –**ake** na **-ao** • anaandika kisa kifupi kwa hati bora na kwa mtiririko ufaao.	Mwanafunzi, • anatamka baadhi ya sauti ipasavyo • anasimulia visa vinavyohusiana na uzalendo. • anasoma hadithi • anafahamu baadhi ya hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto kutunga sentensi sahihi akitumia **–ake** na **-ao** • anajaribu kuandika kisa kifupi kwa hati zinazosomeka.	Mwanafunzi, • ana changamoto kutamka sauti ipasavyo • ana changamoto kusimulia visa vinavyohusiana na uzalendo • ana changamoto kusoma hadithi • ana changamoto kufahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto kutunga sentensi sahihi akitumia **–ake** na **-ao** • ana changamoto katika kuandika kisa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MADA NDOGO
Miezi ya Mwaka	Sauti mbili tofauti zinazotamkwa pamoja (*Vipindi 4*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbili zinazotamkwa pamoja ili kuimarisha matamshi bora b) kutamka sauti lengwa ili kuimarisha matamshi bora c) kusoma silabi za sauti lengwa ili kuimarisha usomaji	• Mwanafunzi atambue sauti **mb**, **nj** na **ng** katika maneno. • Mwanafunzi amsikilize mwalimu akitamka silabi zinazotokana na sauti lengwa kisha atamke. pamoja na mwalimu na baadaye atamke akiwa pekee, wawili na darasa zima. Mifano ya silabi hizi ni: mba, mbe, mbi,nja, nje, nji, nga, nge na ngi. • Mwanafunzi aweza kutumia vifaa vya ki teknolojia kama vile papaya, tarakilishi, projekta na kipazasauti	1) Ni sauti zipi unazojua kutamka? 2) Unajua kusoma herufi zipi? 3) Unajua kuandika herufi na maneno kutokana na sauti mbili

		d) kusoma maneno kwa kutumia silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha usomaji e) kusoma hadithi zilizo na maneno yaliyo na sauti lengwa ili kumsaidia mwanafunzi kutamka sauti husika katika kuimarisha matamshi na usomaji f) kuandika silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha uandishi bora g) kuandika maneno kutokana na silabi zilizofunzwa ili kuimarisha uandishi bora h) kuchangamkia kutamka sauti lengwa ili kuimarisha mawasiliano.	katika kuimarisha matamshi yake. • Mwanafunzi aweza kumsikiliza mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi atambue sauti alizosikia katika maneno kwa mfano k. m mbuzi, mbuni, Septemba, Disemba, njugu, ngazi na funga • Mwanafunzi aandike maneno yanayojumuisha sauti lengwa. • Mwanafunzi asome maneno kwa kuunganisha silabi na kugawa maneno yaliyo marefu zaidi katika sehemu ndogo ndogo. • Wanafunzi wasome hadithi zilizo na maneno yaliyobeba sauti lengwa darasani au wawili wawili. • Mwanafunzi asikilize imla ya maneno yenye silabi za sauti lengwa na kuyaandika.	zinazotamkwa pamoja?
	Msamiati: Majina ya miezi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua miezi ya mwaka ili kuimarisha stadi ya kuzungumza b) kusoma majina ya miezi ya mwaka ili kuimarisha usomaji bora c) kuandika majina ya miezi ya mwaka kwa mfuatano ili kujenga uandishi bora d) kutumia majina ya miezi katika sentensi ili kujenga ubunifu e) kuchangamkia majina ya miezi katika mawasiliano ya kila siku.	• Mwanafunzi asome majina ya miezi ya mwaka ipasavyo kwa kutumia kadi za maneno. • Wanafunzi waweza kukariri mashairi yanayohusu miezi ya mwaka. • Mwanafunzi aweza kuimba nyimbo zinazohusu miezi ya mwaka. • Mwanafunzi aandike majina ya miezi ya mwaka. • Wanafunzi waweza kushirikishwa katika kupanga upya majina miezi ya mwaka yaliyoparaganywa. • Mwanafunzi atunge sentensi akitumia majina ya miezi ya mwaka. • Mwanafunzi aweza kuonyeshwa vibonzo vikitaja miezi ya mwaka na kuelezea matukio tofauti ya mwaka.	1) Je, unajua majina yapi ya miezi? 2) Je, ulizaliwa mwezi gani?

	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua majina ya miezi ya mwaka kwa Kiswahili ili kuimarisha mawasiliano b) kutaja miezi ya mwaka kwa Kiswahili ili kuimarisha stadi ya kuzungumza c) kusikiliza masimulizi kuhusu miezi ya mwaka ili kujenga usikivu d) kuthamini umuhimu miezi ya mwaka maishani.	• Mwanafunzi ataje miezi ya mwaka. • Mwanafunzi aweza kuelezea mambo yanayofanyika miezi fulani kv kufungua shule mwezi wa Januari, kufunga shule mwezi wa Aprili. • Mwanafunzi asimulie kuhusu matukio katika miezi mbalimbali k.v. kuzaliwa, shehere za kidini na kitaifa. • Mwanafunzi aweza kuimba nyimbo na kukariri mashairi kuhusu miezi ya mwaka. • Mwanafunzi asome majina ya miezi ya mwaka kupitia kwa vifaa kama kadi za majina. • Mwanafunzi aweza kutazama video kuhusu shughuli zinazofanyika katika miezi tofauti tofauti. • Mwanafunzi amsomee mwenzake au asomee kikundi, majina ya miezi ya mwaka. • Wanafunzi waweza kupewa kadi zilizo na matukio mbalimbali ya mwaka waambatanishe na miezi yenyewe katika makundi. • Mwanafunzi aandike majina ya miezi ya mwaka. • Mwanafunzi aweza kufuatanisha majina ya miezi ya mwaka.	1) Unajua miezi gani ya mwaka? 2) Je, ulizaliwa mwezi gani? 3) Mwaka una miezi mingapi? 4) Ni mwezi upi wa mwaka huwa na sherehe nyingi?
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kusikiliza hadithi ikisomwa na mwalimu inayojumuisha miezi ili kuimarisha stadi za kusikiliza na kusoma b) kusoma hadithi zinazojumuisha miezi na nambari ili kuimarisha usomaji	• Mwanafunzi asikilize mwalimu akisoma hadithi. • Mwanafunzi asome hadithi peke yake. • Wanafunzi wasomeane hadithi wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kutazama video ambapo hadithi inasomwa. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia jitabu lililowekwa mbele ya darasa.	1) Je, ni hadithi gani uliyofurahia ukisomewa? 2) Je, waweza kukumbuka nini ulichosoma au kusomewa?

		c) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu miezi ya mwaka ili kupata ujumbe d) kuchangamkia kusoma hadithi katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali kuhusu hadithi aliyosoma. • Mwanafunzi atoe muhtasari wa hadithi aliyosoma au kusomewa.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka • Mwanafunzi aeleze yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa kipi kuhusu jambo ulilofanya katika mwezi fulani wa mwaka?
	Msamiati: Tarakimu 51-100 (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze; a) kutambua nambari 51-100 kwa maneno ili kuimarisha stadi ya kuzungumza b) kusoma nambari 51-100 kwa maneno ili kuimarisha usomaji bora c) kuandika nambari 51- 100 kwa maneno ili kuimarisha uandishi bora d) kuchangamkia kutumia nambari 51 – 100 kwa maneno katika mazungumzo yake.	• Mwanafunzi asome majina ya nambari 51-100 • Wanafunzi waweza kupatiwa kadi za nambari 51-100 na majina yake ili kuziambatanisha katika makundi. • Mwanafunzi aandike nambari 51-100. • Wanafunzi waweza kushirikishwa kupanga upya majina yaliparaganywa ya nambari 51-100. • Mwanafunzi atunge sentensi akitumia nambari 51-100. • Mwanafunzi aweza kuonyeshwa vibonzo vikihesabu hadi 100 kwenye tarakilishi.	1) Unaweza kuandika nambari zipi? 2) Unaweza kutumia nambari gani kati ya 51-100 katika sentensi?

	Sarufi: Matumizi ya Kikomo (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze; a) kutambua matumizi ya kikomo (.) katika kuimarisha mawasiliano b) kuakifisha sentensi kwa kutumia kikomo(.) katika kuimarisha uandishi bora c) kuzingatia kikomo (.) anaposoma kifungu na sentensi ili kuimarisha usomaji bora d) kuthamini matumizi ya kikomo (.) katika mawasiliano.	• Mwanafunzi asome sentensi zenye kikomo (.) katika vikundi • Mwanafunzi aakifishe sentensi fupi kwa kutumia kikomo (.). • Mwanafunzi aandike sentensi ukitumia kikomo (.).	1) Unajua alama zipi za kuakifisha? 2) Je, kikomo (.) huwekwa wapi katika sentensi?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
mawasiliano na ushirikiano – kushirikiana pamoja darasani
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza.

Uhusiano na masuala mtambuko: elimu ya kudumisha maendeleo: elimu ya maswala ya fedha: kujua kuratibu shughuli za kila siku.	**Uhusiano na Maadili:** uwajibikaji uzalendo (katika kukumbuka miezi na siku za sherehe za kitaifa).
Uhusiano na masomo mengine: Mathematics Activities, Environmental Activities na English Activities	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kushiriki katika kuratibu shughuli zinazoendeshwa katika jamii.
Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: kuzingatia ratiba ya shule inayoonyesha shughuli za miezi mbalimbali.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuhakiki matamshi ya sauti mbili zinazotamkwa pamoja • kuchunguza anavyotumia msamiati wa miezi ya mwaka na tarakimu katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia alama ya kikomo katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kufuatilia mwandiko wake • kuchunguza anavyotumia lugha katika masimulizi.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi; • anatamka sauti kwa haraka na ipasavyo • anasimulia hadithi zinazojumuisha miezi ya mwaka kwa ubunifu • anasoma hadithi kwa ufasaha na ukakamavu • anafahamu kwa wepesi hadithi aliyosoma na kusomewa • anaandika sentensi akitumia kikomo kila siku • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko na hati nadhifu na kwa haraka.	Mwanafunzi; • anatamka sauti ipasavyo • anasimulia hadithi zinazojumuisha miezi ya mwaka kwa ubunifu • anasoma hadithi kwa ufasaha • anafahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anaandika sentensi akitumia kikomo • anaandika kisa kwa mtiririko na hati bora.	Mwanafunzi; • anatamka baadhi ya sauti ipasavyo • anasimulia baadhi ya hadithi zinazojumuisha miezi ya mwaka • anasoma hadithi • anafahamu baadhi ya hadithi aliyosoma na kusomewa • anaandika baadhi ya sentensi akitumia kikomo • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	Mwanafunzi; • anatamka baadhi ya sauti • ana changamoto katika kusimulia hadithi zinazojumuisha miezi ya mwaka • anasoma baadhi ya hadithi japo bila ufasaha ufaao • ana changamoto katika kufahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto katika kuandika sentensi akitumia kikomo • ana changamoto katika kuandika kisa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Kazi mbalimbali	Sauti mbili tofauti zinazotamkwa pamoja (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua sauti mbili zinazotamkwa pamoja ili kuimarisha matamshi bora b) kutamka sauti lengwa ili kuimarisha matamshi bora c) kusoma silabi za sauti lengwa ili	• Mwanafunzi atambue sauti **py** na **vy** katika maneno • Mwanafunzi amsikilize mwalimu akitamka silabi zinazotokana na sauti lengwa kisha atamke pamoja na mwalimu na baadaye atamke akiwa pekee, wawili na darasa zima k.m pya, pye, vya na vye. • Mwanafunzi aweza kutumia teknolojia kama vile papaya, tarakilishi, projekta na kipazasauti ili kuimarisha	1) Je, ni sauti zipi unazojua kutamka? 2) Je, ni sauti zipi zinazokutatiza kutamka? 3) Je, ni sauti zipi

		kuimarisha usomaji d) kusoma maneno kwa kutumia silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha usomaji e) kusoma kwa sauti hadithi zilizo na maneno yaliyo na sauti lengwa ili kuimarisha matamshi na usomaji f) kuandika silabi zinazotokana na sauti lengwa ili kuimarisha uandishi bora g) kuandika maneno kutokana na silabi zilizofunzwa ili kuimarisha uandishi bora h) kuchangamkia kutamka sauti lengwa ili kuimarisha mawasiliano.	matamshi yake. • Mwanafunzi aweza kumsikiliza mgeni mwalikwa akitamka sauti lengwa. • Mwanafunzi atambue sauti alizosoma katika maneno kwa mfano k. m mpya, kipya, kompyuta, vyema, vyoo na vyote. • Mwanafunzi aandike maneno yanayojumuisha sauti lengwa. • Mwanafunzi asome maneno kwa kutumia silabi na kuyagawa yaliyo marefu zaidi katika sehemu ndogo ndogo. • Wanafunzi waweza kusoma hadithi zilizo na maneno yaliyobeba sauti lengwa darasani au wawili wawili. • Mwanafunzi asikilize imla ya maneno yaliyo na herufi za sauti lengwa na kuyaandika.	unazotamka bila shida?
	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa kazi mbalimbali ili kuimarisha mawasiliano b) kutunga sentensi akitumia msamiati wa kazi mbalimbali ili kujenga ubunifu c) kusoma maneno na sentensi kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha usomaji d) kuandika maneno na sentensi kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha uandishi	• Mwanafunzi atazame picha, michoro au DVD inayoonyesha watu na kazi mbalimbali k.v ualimu, ukulima, udaktari, uyaya, unesi na ubawabu ili azitambue peke yake au katika vikundi. • Wanafunzi waweza kuambatanisha kadi za maneno na kazi mbalimbali wakiwa katika vikundi. • Mwanafunzi aeleze kazi mbalimbali. • Mwanafunzi aandike majina ya kazi mbalimbali. • Mwanafunzi asome msamiati wa kazi mbalimbali katika kadi, chati nk. • Mwanafunzi aandike sentensi kuhusu kazi mbalimbali • Mwanafunzi atunge na kusoma sentensi akitumia msamiati wa kazi mbalimbali.	1) Ni neno gani unaloweza kusoma kwenye kadi? 2) Ni kazi ipi unayoipenda? 3) Kwa nini watu hufanya kazi?

		e) kuthamini kazi mbalimbali ili kutambua huduma zinazotolea na watu wanaofanya kazi mbalimbali.		
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kusikiliza kwa makini masimulizi kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha usikivu b) kuelezea kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha stadi ya kuzungumza c) kutaja majina ya kazi mbalimbali na watu wanaozifanya ili kuimarisha stadi ya kuzungumza d) kuthamini kazi mbalimbali.	• Mwanafunzi asimulie kuhusu kazi mbalimbali. • Mwanafunzi ashiriki katika mjadala kuhusu kazi mbalimbali. • Mwanafunzi eleze umuhimu wa kazi mbalimbali. • Mwanafunzi aweza kushiriki katika nyimbo au mashairi kuhusu kazi mbalimbali. • Mwanafunzi ashiriki katika kuigiza kazi inayofanywa na watu mbalimbali. • Mwanafunzi aweza kumsikiliza mgeni mwalikwa anapozungumzia kuhusu kazi mbalimbali. • Wanafunzi waweza kutazama picha au michoro inayoonyesha watu na kazi mbalimbali wajadiliane katika vikundi.	1) Ni kazi zipi unazozijua? 2) kazi unazozijua zina umuhimu gani?
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua picha za watu na kazi mbalimbali ili kuimarisha ufahamu wa hadithi b) kusikiliza hadithi ikisomwa na mwalimu kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha usomaji na usikivu c) kusoma hadithi kuhusu kazi mbalimbali ili kuimarisha stadi ya kusoma	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi afahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Wanafunzi waweza kusoma katika darasa, wakiwa wawili na baadaye mwanafunzi asome peke yake. • Mwanafunzi anaweza kusikiliza hadithi ikisomwa kupitia vifaa vya kiteknolojia kama vile tarakilishi na projekta. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia jitabu mbele ya darasa.	1) Unaona nini kwenye picha? 2) Ni aina gani ya kazi ambayo imewasilishwa kwenye picha?

		d) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu kazi mbalimbali ili kupata ujumbe e) kuchangamkia kusoma hadithi.	• Mwanafunzi athibitishe utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi ajibu na kuuliza kuhusu hadithi aliyosoma.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aeleze yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa. • Wanafunzi waweza wakaandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa gani kifupi kinachohusiana na kazi yoyote?
	Sarufi: Ukanusho wa nyakati (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze; a) kutambua ukanusho wa **-li-**; **-na-**; **-ta-** katika sentensi ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma ukanusho wa nyakati katika sentensi ili kuimarisha usomaji c) kuandika ukanusho wa nyakati katika sentensi ili kujenga ubunifu d) kuchangamkia matumizi ya nyakati katika mawasiliano.	• Wanafunzi watumie **-li-**; **-na-**; **-ta-** kuelezea vitendo walivyofanya katika wakati uliopita (LI), ulipo (NA) na ujao (TA) wakiwa katika vikundi au wawili wawili. • Mwanafunzi akamilishe vifungu kwa kutumia **-li-**; **-na-**; **-ta-** na ukanusho wake. • Mwanafunzi asome vifungu vyenye matumizi **-li-**; **-na-**; **-ta-** na ukanusho wake. • Mwanafunzi aweza kupewa zoezi la ukanusho wa nyakati akiwa peke yake, wawili wawili au katika kikundi. • Mwanafunzi aweza kutazama jinsi nyakati zinavyokanushwa katika vifaa vya kiteknolojia na kufanyia zoezi kwenye mtandao.	1) Unafanya nini sasa? 2) Ulifanya nini jana? 3) Utafanya nini kesho? 4) Je, ni nyakati zipi ambazo unajua kukanusha?

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="5">Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
mawasiliano na ushirikiano – kushirikiana kufanya kazi katika vikundi
kujiamini/kujithamini – kuthamini na kutambua kazi mbalimbali; Kujibu maswali ya kisarufi vilivyo
ubunifu – Katika utunzi wa sentensi na kujibu maswali ya ufahamu ambayo majibu yake si ya moja kwa moja
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Uhusiano na masuala mtambuko:
shughuli zinazomsaidia mwanafunzi: mwongozo wa ajira – kuthamini kazi mbalimbali
stadi za Maisha – ujuzi wa kazi mbalimbali na umuhimu wake.</td><td colspan="2">Uhusiano na Maadili:
uwajibikaji; uzalendo; umoja na heshima</td></tr>
<tr><td colspan="3">Uhusiano na masomo mengine: Engilish Activities, Environmental Activities</td><td colspan="2">Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji: kusaidia wazazi katika kazi za nyumbani na katika jamii
kuthamini kazi zinazofanywa na wazazi, ndugu na watu wengine katika jamii.</td></tr>
<tr><td colspan="3">Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji:
kushiriki katika kuigiza, kuimba nyimbo na kukariri mashairi katika tamasha mbalimbali.</td><td colspan="2">Mapendekezo ya Tathmini:
• kuhakiki matamshi ya sauti mbili zinazotamkwa pamoja
• kuchunguza anavyotambua kazi mbalimbali
• kuchunguza anavyotumia ukanusho wa nyakati katika mawasiliano
• kuchunguza anavyosoma na kusimulia hadithi
• kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa
• kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika
• kufuatilia mwandiko wake.</td></tr>
</table>

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo na kwa ufasaha • anaelezea kuhusu kazi mbalimbali kwa ufasaha. • anasoma maneno, sentensi na hadithi	Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo. • anaelezea kuhusu kazi mbalimbali • anasoma maneno, sentensi na	Mwanafunzi, • anatamka sauti ipasavyo • anataja kazi mbalimbali • anasoma baadhi ya maneno, sentensi na	Mwanafunzi, • ana changamoto kutamka sauti • ana changamoto kuelezea kuhusu kazi mbalimbali • ana changamoto katika kusoma

kwa ufasaha na ukakamavu • anafahamu kwa wepesi hadithi aliyosoma na kusomewa • anatumia kikomo ipasavyo • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko, hati nadhifu na kwa kasi ifaayo.	hadithi kwa ufasaha • anafahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anatumia kikomo ipasavyo • anaandika kisa kwa mtiririko na hati bora.	hadithi vilivyo • anafahamu baadhi ya hadithi alizosoma au kusomewa. • anatumia kikomo • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	maneno, sentensi na hadithi • anachangamoto katika kufahamu hadithi aliyosoma au kusomewa • ana changamoto katika kutumia kikomo • ana changamoto katika kuandika kisa kuhusu mada aliyopewa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Usalama	Msamiati. (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati ambao hutumiwa katika usalama ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma msamiati unaohusiana na usalama ili kujenga usomaji bora c) kueleza maana ya msamiati wa usalama ili kuimarisha ufahamu d) kutumia msamiati wa usalama katika sentensi ili kuimarisha ufahamu e) kuandika maneno yanayohusiana na usalama ili kujenga uandishi bora f) kuthamini usalama katika mazingira yake.	• Mwanafunzi asome maneno yanayohusiana na usalama kwa kutumia kadi za maneno. • Mwanafunzi aeleze maana ya msamiati wa usalama akiwa peke yake au katika vikundi. • Mwanafunzi atunge sentensi sahihi kwa kutumia msamiati wa usalama. • Mwanafunzi aweza kutazama video kuhusu usalama k.m. utekaji nyara na moto na kisha kujadili jinsi ya kujilinda kutokana na hatari. • Mwanafunzi atazame michoro na picha inayolenga maana ya maneno kuhusu usalama. • Wanafunzi wajadiliane kuhusu umuhimu wa usalama.	1) Je, ni nini maana usalama? 2) Usalama huhusisha mambo yapi?

	Kusikiliza na Kuzungumza: Maagano (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweza: a) kutambua maneno yanayotumiwa katika maagano ili kuwezesha mazungumzo b) kutumia maneno yanayotumiwa katika maagano kwenye mawasiliano c) kujibu maagano kwa njia ifaayo ili kudhihirisha ufahamu d) kuthamini matumizi ya maagano katika mawasiliano ya kila siku.	• Mwanafunzi anaweza kueleza matumizi ya maagano kama vile: kwaheri; siku njema, mchana mwema, safiri salama na usiku mwema. • Mwanafunzi atazame michoro inayoashiria vitendo vya kuagana. • Mwanafunzi ashiriki katika maigizo ya kuagana. • Mwanafunzi aweza kutazama vibonzo katika tarakilishi vikiigiza vitendo na maneno mbalimbali ya kuagana. • Mwanafunzi aweza kutaja neno la kuagana linalofaa kutokana na maelezo mbalimbali akiwa peke yake, wawili wawili au katika vikundi.	1) Je, ulipoagana na mzazi asubuhi alikwambiaje? 2) Je, mzazi hukwambiaje unapoenda kulala? 3) Mtu anaposafiri anaambiwaje?
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua mambo yanayoathiri usalama ili kujihakikishia usalama b) kutambua njia za kudumisha usalama katika mazingira yake ili kujihakikishia usalama c) kusimulia kuhusu mambo yanayoweza kuhatarisha usalama katika mazingira yake ili kuimarisha stadi ya kuzungumza d) kusikiliza masimulizi kuhusu usalama ili kujenga stadi ya kusikiliza e) kuthamini umuhimu wa usalama katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi asimulie baadhi ya mambo. yanayoweza kuhatarisha usalama katika mazingira yake kupitia k.m. mgeni mwalikwa. • Mwanafunzi aweza kutazama video inayoonyesha mambo yanayoathiri usalama katika mazingira yake. • Wanafunzi wajadiliane namna ya kuepuka dhuluma k.m. kutozungumza na watu wasiowajua, kupiga ukelele anapokumbwa na hatari. • Mwanafunzi aandike baadhi ya mambo yanayoathiri usalama katika mazingira yake. • Mwanafunzi asimulie kisa alichokishuhudia kuhusu usalama.	1) Usalama ni nini? 2) Usalama unatusaidia na nini? 3) Unaweza ukafanya nini unapovamiwa?

	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua picha zinazoonyesha usalama katika mazingira mbalimbali ili kurahisisha ufahamu b) kutambua maneno yanayohusiana na usalama ili kuyatumia katika mawasiliano c) kusikiliza hadithi za mwalimu kuhusu usalama ili kuimarisha ufahamu d) kusoma hadithi kuhusu usalama ili kujenga usikivu e) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu usalama ili kupata ujumbe f) kuthamini umuhimu wa usalama katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi • Mwanafunzi afahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Mwanafunzi asome darasani, wakiwa wawili na baadaye asome peke yake. • Wanafunzi wasomeana hadithi wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi husika ikisomwa kupitia kinasa sauti. • Mwanafunzi aweza kutazama video ya mtu mzima au mtoto akisoma hadithi husika kwa ufasaha kisha aige usomi huo. • Mwanafunzi athibitishe utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi aweza kusimulia hadithi kutokana na picha alizopewa kuhusu usalama. • Mwanafunzi atoe muhtasari wa hadithi aliyosoma au kusomewa. • Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali kutokana na hadithi.	1) Je, usalama unahusu nini? 2) Ukosefu wa salama husababishwa na nini? 3) Unapojipata kwenye hatari unafaa kufanya nini?
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua kisa chenye mtiririko b) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada c) kufurahia uandishi wa visa tofauti	• Mwanafunzi aweza kupewa hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aongozwe kujadili yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi aweza kusoma kielelezo cha kisa	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa gani

Compiled and Distributed by Schools Net Kenya | P.O.BOX 85726 – 00200, NAIROBI |
Mob: 0725788400 | Email:infosnkenya@gmail.com | Website: www.schoolsnetkenya.com

		maishani.	kilichoandikwa. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi apewe fursa ya kuandika kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	kifupi kinachohusiana na usalama?
	Sarufi: Vinyume vya vitendo (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze; a) kutaja vinyume vya vitendo b) kusoma sentensi zilizo na vinyume vya vitendo c) kuandika vinyume vya vitendo d) kuchangamkia kutumia vitendo na vinyume vyake katika mawasiliano ya kila siku.	• Mwanafunzi aweza kufafanuliwa juu ya vinyume vya vitendo kama vile lala-amka; keti- simama; cheka-lia; tabasamu – nuna; enda-rudi; panda – shuka nk. • Wanafunzi waweza kuigiza vinyume vya vitendo wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aweza kushirikishwa kutunga na kusoma sentensi zilizo na vinyume vya vitendo. • Mwanafunzi aweza kuelekezwa kuandika vinyume vya vitendo.	1) Je, unajua vinyume vya vitendo unavyofanya kila siku?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
mawisiliano na ushirikiano - wanafunzi washiriki katika vikundi
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza
ubunifu – unadhihirishwa na usimulizi na utungaji wa sentensi.

Uhusiano na masuala mtambuko: Elimu ya maendeleo endelevu: elimu ya usalama – kupitia kwa kutambua umuhimu na mbinu za kujilinda na hali zinazohatarisha usalama Stadi za maisha – mbinu za kujilinda dhidi ya tisho kwa usalama wake.	**Uhusiano na Maadili:** uwajibikaji -kuwa na msimamo thabiti katika uamuzi wake haki za kijamii- kufuata haki zake anapodhulumiwa.
Uhusiano na masomo mengine: Environmental Activities; Hygiene and Nutrition; English Activities.	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kusaidia kuhamasisha jamii kuhusu usalama kushiriki katika kutetea haki za kijamii.

Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: Kushiriki katika kuimba nyimbo na kukariri mashairi katika tamasha mbalimbali kuhusu usalama.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuchunguza anavyotumia msamiati wa usalama katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia vinyume vya vitendo katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa • kuhakiki anavyosoma na kusimulia hadithi • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anatambua na kutumia mbinu mbalimbali za kujiepusha na hali zinazoweza kuhatarisha usalama wake • anatumia maneno ya maagano ifaavyo kila wakati • anasimulia kisa alichokishuhudia kuhusu usalama kwa ubunifu na ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kwa ufasaha na ukakamavu • anaandika vinyume vya vitendo kwa usahihi • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko, kwa hati nadhifu na kwa kasi ifaayo.	Mwanafunzi, • anatambua mbinu mbalimbali za kujiepusha na hali zinazoweza kuhatarisha usalama wake • anatumia maneno ya maagano ifaavyo • anasimulia kisa alichokishuhudia kuhusu usalama kwa ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kwa ufasaha • anaandika vinyume vya vitendo kwa usahihi • anaandika kisa kwa mtiririko na hati bora.	Mwanafunzi, • anatambua mbinu mbalimbali za kujiepusha na hali zinazoweza kuhatarisha usalama wake • anatumia maneno ya maagano ifaavyo • anaelezea kuhusu kisa alichoshuhudia bila mtiriko wenye mantiki • anasoma maneno, sentensi na baadhi ya hadithi kwa ufasaha • ana changamoto kuandika vinyume vya baadhi ya vitendo kwa usahihi • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	Mwanafunzi, • ana changamoto kutambua mbinu mbalimbali za kujiepusha na hali zinazoweza kuhatarisha usalama wake • ana changamoto katika kutumia baadhi ya maneno ya maagano katika mawasiliano • ana changamoto kusimulia kisa alichokishuhudia kuhusu usalama • ana changamoto kusoma maneno, sentensi na hadithi kwa ufasaha • ana changamoto kuandika vinyume vya vitendo kwa usahihi • ana changamoto kuandika kisa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Usafi wa Mazingira	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati wa usafi wa mazingira b) kutumia msamiati wa usafi wa mazingira katika sentensi c) kubainisha mazingira safi na yale machafu d) kuthamini mazingira safi.	• Mwanafunzi aweza kuelekezwa kusoma maneno yanayohusiana na usalama kwa kutumia kadi za maneno. • Mwanafunzi aweza kuelekezwa kutoa maana ya msamiati unaohusiana na usafi wa mazingira. • Wanafunzi waweza kujadiliana kuhusu maana za maneno yanayohusiana na usafi wa mazingira. • Mwanafunzi aweza kutunga sentensi sahihi kwa kutumia msamiati unaohusiana na usafi wa mazingira. • Mwanafunzi aweza kutazama video kuhusu usafi wa mazingira k.m. kuokota na kuchoma taka, kufyeka nyasi n.k. • Mwanafunzi aweza kutazama michoro na picha zinazolenga maana ya maneno kuhusu usafi wa mazingira. • Wanafunzi waweza kujadiliana kuhusu umuhimu wa usafi wa mazingira wakiwa kwenye vikundi.	1) Je, unajua msamiati gani unaohusiana na usafi wa mazingira? 2) Unaweza kutumia msamiati gani unaohusiana na usafi wa mazingira sentensi? 3) Mazingira safi ni yapi?
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutofautisha mazingira safi na yasiyo safi b) kutambua umuhimu wa mazingira safi c) kusikiliza masimulizi kuhusu usafi wa mazingira d) kuelezea kuhusu usafi wa mazingira	• Mwanafunzi aweza kufahamu maana ya usafi wa mazingira. • Wanafunzi waongozwe katika vikundi kusimulia visa vinavyohusiana na usafi wa mazingira k.v. umuhimu na jinsi ya kutunza mazingira • Mwanafunzi aweza kuigiza jinsi ya kudumisha usafi katika mazingira yake • Wanafunzi waweza kutazama video inayohusu mazingira safi na chafu kisha wabainishe mazingira	1) Ni nini maana ya mazingira? 2) Mazingira safi ni yapi? 3) Je, tunawezaje kuborasha mazingira?

		e) kuelezea jinsi ya kutunza mazingira yake f) kufurahia mazingira safi maishani mwake.	wanayofurahia. • Mwanafunzi anaweza kuchora vifaa vinavyotumiwa kusafisha mazingira. • Wanafunzi waweza kujadiliana kuhusu jinsi wanavyoweza kuchangia katika usafi wa mazingira. • Mgeni aweza kualikwa ili kusimulia kuhusu mazingira huku wanafunzi wakiandika yaliyo muhimu na kuuliza na kujibu maswali.	
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze; a) kutambua msamiati uliotumiwa katika hadithi b) kusikiliza mwalimu kwa makini anaposoma hadithi kuhusu usafi wa mazingira c) kusoma hadithi kuhusu mazingira safi d) kufahamu hadithi aliyosoma na aliyosomewa kuhusu usafi wa mazingira e) kuthamini mazingira safi.	• Mwanafunzi aweza kujadili kuhusu picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi aweza kutabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi aweza kuthibitisha utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi aweza kufahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Wanafunzi waweza kusoma kama darasa, wakiwa wawili na baadaye asome peke yake. • Mwanafunzi aweza kutoa muhtasari wa hadithi aliyosoma au kusomewa. • Mwanafunzi aweza kutabiri kitakachotokea katika hadithi katika kundi la wawili wawili au darasa zima. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi husika ikisomwa kupitia kinasasauti. • Mwanafunzi aweza kutazama video ya mtu au mtoto akisoma hadithi husika kwa ufasaha, kisha aige usomi	1) Je, unaweza kukumbuka hadithi gani uliyosoma? 2) Je, hadithi unayoweza kukumbuka inahusu nini? 3) Je, umeweza kusoma hadithi ngapi?

			ule. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kusimulia hadithi kutokana na picha alizopewa kuhusu mazingira. • Mwanafunzi aweza kuuliza na kujibu maswali kudhihirisha ufahamu.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aeleze yaliyo muhimu katika uandishi kama vile mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa na mwanafunzi. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa kifupi kinachohusiana na usafi wa mazingira?
	Sarufi: Matumizi ya **haraka** na **polepole** (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya **haraka** na **polepole** ili kuimarisha mawasiliano mwafaka b) kutumia **haraka** na **polepole** katika kutunga sentensi ili kuimarisha mawasiliano mwafaka c) kusoma sentensi zilizo na matumizi ya **haraka** na **polepole** ili kujenga usomaji bora	• Mwanafunzi aweza kujaza mapengo kwa kutumia **haraka** na **polepole.** • Mwanafunzi aweza kubainisha matumizi ya vielezi vya jinsi vinavyofunzwa kwa kutumia vifaa vya kiteknolojia. • Mwanafunzi atazame vitu mbalimbali na avirejelee kwa kutumia **haraka** na **polepole** k.m Mtoto anatembea polepole. • Wanafunzi washiriki katika maigizo wakitumia **haraka** na **polepole** wakiwa darasani. • Mwanafunzi aandike maneno na sentensi kwa kutumia **haraka** na **polepole**.	1) Unatumia maneno gani kuelezea namna mtu alivyofanya jambo? 2) Unatumia maneno gani kuelezea namna mtu anavyotembea?

		d) kuandika majina na sentensi kuhusu ndege ili kuimarisha uandishi bora e) Kuchangamkia matumizi ya **haraka** na **polepole** katika mawasiliano.		

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: mawisiliano na ushirikiano - wanafunzi washiriki katika vikundi ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza hamu ya kujifunza zaidi - kutambua umuhimu wa mazingira.	
Uhusiano na masuala mtambuko: Elimu ya maendeleo endelevu– kupitia kwa kutambua umuhimu wa kudumisha usafi katika mazingira yake.	**Uhusiano na Maadili:** uwajibikaji katika kuweka mazingira yakiwa safi.
Uhusiano na masomo mengine: Environmental Activities na Hygiene and Nutrition Activities	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kushiriki katika kusafisha mazingira k.m kuokota taka.
Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: Kuimba nyimbo na kukariri mashairi katika tamasha mbalimbali shuleni kuhamasisha kuhusu usafi wa mazingira.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuchunguza anavyotumia msamiati wa usafi wa mazingira katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia **haraka** na **polepole** katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa • kuhakiki anavyosoma na kusimulia hadithi • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anasikiliza na kuzungumza kuhusu usafi wa mazingira kwa ufasaha na ubunifu • anasoma hadithi kuhusu usafi wa mazingira kwa ufasaha na ukakamavu	Mwanafunzi, • anasikiliza na kuzungumza kuhusu usafi wa mazingira kwa ufasaha • anasoma hadithi kuhusu usafi	Mwanafunzi, • anasikiliza na kuzungumza kuhusu usafi wa mazingira • anasoma baadhi ya hadithi vilivyo	Mwanafunzi, • ana changamoto katika kusikiliza na kuzungumza kuhusu usafi wa mazingira • ana changamoto katika kusoma

• anafahamu kwa wepesi aliyosoma na kusomewa • anatumia **haraka** na **polepole** kwa usahihi kila wakati • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko, kwa hati nadhifu na kwa kasi ufaavyo.	wa mazingira kwa ufasaha • anafahamu aliyosoma na kusomewa • anatumia **haraka** na **polepole** kwa usahihi • anaandika kisa kwa mtiririko na kwa hati bora.	• anafahamu baadhi ya hadithi alizosoma na kusomewa • anatumia **haraka** na **polepole** kwa wastani • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	hadithi • ana changamoto katika kufahamu aliyosoma na kusomewa • ana changamoto katika kutumia **haraka** na **polepole** katika sentensi • ana changamoto kuandika kisa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Dukani	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze a) kutambua msamiati wa dukani ili kuutumia katika mawasiliano b) kusoma maneno yanayohusiana na shughuli za dukani ili kujenga usomaji bora c) kueleza maana ya msamiati wa dukani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza d) kutumia msamiati wa dukani katika sentensi sahihi ili kuimarisha stadi ya kuzungumza e) kuandika maneno yanayohusiana na uuzaji na ununuzi ili kuimarisha stadi ya kusoma	• Mwanafunzi asome maneno yanayohusiana na shughuli za dukani kwa kutumia kadi za maneno kama vile nunua, uza, bei, kilo, mnunuzi, mwuzaji, hasara, faida, pesa, baki, sarafu na noti. • Mwanafunzi ashiriki katika majadiliano kuhusu maana ya maneno yanayohusiana na shughuli za dukani kwa kutumia picha au michoro. • Mwanafunzi atunge sentensi sahihi kwa kutumia msamiati wa dukani. • Mwanafunzi aweza kutazama video kuhusu uuzaji na ununuzi. • Wanafunzi washiriki katika majadiliano kuhusu umuhimu wa kufanya biashara wakiwa kwenye vikundi.	1) Mtu anayenunua kitu dukani huitwaje? 2) Mtu anayeuza dukani huitwaje? 3) Pesa unazorudishiwa unaponunua kitu dukani huitwaje?

		f) kuthamini shughuli za biashara.		
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua maneno yanayotumiwa katika muktadha wa dukani ili kuimarisha ufahamu b) kueleza shughuli za dukani ili kuimarisha stadi ya kuzungumza c) kusikiliza masimulizi kuhusu uuzaji na ununuzi ili kujenga usikivu d) kuthamini biashara katika maisha ya kila siku.	• Mwanafunzi asimulie kuhusu shughuli za dukani . • Mwanafunzi aweza kumsikiliza mgeni mwalikwa anapotoa wasilisho lake kuhusu shughuli za dukani. • Mwanafunzi atambue maneno yanayotumiwa katika muktadha wa dukani kama vile, uuzaji, bei, kilo, ununuzi, hasara, faida, pesa na baki. • Mwanafunzi asikilize kwa makini hadithi zinazosimuliwa kuhusu muktadha wa dukani kwa kutumia maneno. • Mwanafunzi aweza kutazama video inayoonyesha mambo yanayohusiana na ununuzi na uuzaji dukani. • Mwanafunzi ashiriki katika mjadala kuhusu shughuli za dukani katika vikundi. • Mwanafunzi atunge sentensi sahihi kuhusu shughuli za dukani. • Mwanafunzi aweza kuigiza kuuza na kununua katika duka la darasani.	1) Je, umewahi kununua nini dukani? 2) Je, ulitumia kiasi gani cha pesa kununua ulichotumwa?
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati uliotumiwa katika hadithi ili kuwezesha ufahamu b) kusikiliza hadithi ikisomwa na mwalimu kuhusu shughuli za dukani ili kuimarisha stadi ya kusikiliza c) kusoma hadithi kuhusu dukani kwa ufasaha ili kujenga usomaji bora d) kufahamu hadithi aliyoisoma na	• Mwanafunzi asikilize mwalimu akisoma hadithi ya mwalimu na baadaye kuuliza na kujibu maswali. • Mwanafunzi asome pamoja na wengine darasani, kisha wasome wawili wawili na baadaye asome peke yake. • Mwanafunzi ajadili picha kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kuhusu kitakachotokea katika hadithi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi ashirikiane na wengine kujadili msamiati uliotumika katika hadithi. • Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi husika ikisomwa	1) Umewahi kusoma hadithi gani kuhusu dukani? 2) Je, ni hadithi gani iliyokufurahisha zaidi?

		aliyosomewa kuhusu shughuli za dukani ili kupata ujumbe g) kuthamini biashara maishani kama njia moja ya kujitegemea maishani.	kupitia kinasasauti na kisha kuijadili. • Mwanafunzi aweza kutazama video ya mtu mzima au mtoto akisoma hadithi husika kwa ufasaha kisha aige usomi ule. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi katika vikundi. • Mwanafunzi atoe muhtasari wa hadithi aliyosoma • Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali. • Mwanafunzi ashiriki kujadili baadhi ya maswali darasani, katika vikundi au wakiwa wawili wawili.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aeleze yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa na mwanafunzi. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, ni mambo gani utakayoshughulikia katika ukiandika kuhusu dukani?
	Sarufi: Matumizi ya alama ya kuuliza(?) (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya alama ya kuuliza (?) katika kuimarisha mawasiliano b) kusoma sentensi zilizo na matumizi ya alama ya kuuliza (?) katika	• Mwanafunzi aandike alama ya kuuliza (?). • Mwanafunzi afafanue matumizi ya alama ya kuuliza (?). • Mwanafunzi atunge sentensi akitumia alama ya kuuliza (?). • Mwanafunzi asome sentensi zilizo na alama ya kuuliza (?).	1) Je, alama (?) huitwaje? 2) Je, utatumia alama (?) unapofanya nini?

		kuimarisha stadi ya kusoma c) kuandika sentensi akitumia alama ya kuuliza (?) katika kuimarisha stadi ya kuandika d) kuthamini matumizi ya alama ya kuuliza (?) katika mawasiliano.	• Wanafunzi waweza kushirikishwa kusoma sentensi zinazotumia alama ya kuuliza (?) wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Mwanafunzi aandike sentensi akitumia alama ya kuuliza (?).	

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: mawisiliano na ushirikiano - wanafunzi washiriki katika vikundi ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza ubunifu – unadhihirishwa na usimulizi na utungaji wa sentensi.	
Uhusiano na masuala mtambuko: Elimu ya maendeleo endelevu: elimu ya maswala ya kifedha katika ujuzi wa kutumia pesa vizuri. stadi za maisha – Kuwa na ujasiri wa kwenda na kufanya maamuzi mwafaka ya ununuzi.	**Uhusiano na Maadili:** uwajibikaji – Kuweza kuwa mwadilifu katika matumizi ya pesa dukani. ushirikiano – Kufanya kazi katika vikundi.
Uhusiano na masomo mengine: Mathematics Activities, English Activitites.	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kuweza kutumwa dukani na wazazi na kutumia pesa inavyofaa.
Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: kushiriki katika maigizo ya shughuli za dukani shuleni kushiriki katika majadiliano kuhusu bidhaa zinazopatikana dukani.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuchunguza anavyotumia msamiati wa dukani katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia alama ya kuuliza katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa • kuhakiki anavyosoma na kusimulia hadithi • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	**Kufikia Matarajio**	**Kukaribia Matarajio**	**Mbali na Matarajio**
Mwanafunzi,	Mwanafunzi,	Mwanafunzi,	Mwanafunzi,

• anatambua na kutumia msamiati wa dukani ipasavyo • anasimulia kisa kuhusu shughuli za dukani kwa ubunifu na ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu shughuli za dukani kwa ufasaha na ukakamavu • anafahamu kwa wepesi anayosoma au kusomewa • anatumia alama ya kuuliza katika maandishi kila inapohitajika • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko, kwa hati nadhifu na kwa kasi ifaayo.	• anatambua msamiati wa dukani • anasimulia kisa kuhusu shughuli za dukani kwa ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu shughuli za dukani kwa ufasaha • anafahamu anayosoma au kusomewa • anatumia alama ya kuuliza katika maandishi • anaandika kisa kwa mtiririko na kwa hati bora.	• anatambua baadhi ya msamiati wa dukani. • anasimulia kisa kuhusu shughuli za dukani • anasoma baadhi maneno, sentensi na hadithi kuhusu shughuli za dukani • anafahamu baadhi ya mambo anayosoma au kusomewa • anatumia alama ya kuuliza katika baadhi ya sentensi • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	• ana changamoto katika kutambua baadhi ya msamiati wa dukani • ana changamoto katika kusimulia kisa kuhusu shughuli za dukani • ana changamoto katika kusoma baadhi ya maneno, sentensi na hadithi kuhusu shughuli za dukani • ana changamoto katika kufahamu hadithi aliyosoma au kusomewa • ana changamoto katika kuakifisha sentensi kwa kutumia alama ya kuuliza • ana changamoto katika kuandika kisa kuhusu mada aliyofunzwa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Ndege Nimpendaye	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutaja majina ya ndege mbalimbali ili kuimarisha stadi ya kuzungumza b) kutambua msamiati unaotumiwa katika kutunza ndege ili kuimarisha mawasiliano c) kutumia majina ya ndege katika sentensi sahihi ili kuwezesha mazungumzo d) kutumia msamiati wa kutunza	• Mwanafunzi atazame picha na kuwatambua ndege tofauti tofauti. • Mwanafunzi atunge sentensi sahihi kwa kutumia msamiati kuhusu ndege. • Mwanafunzi atoe maana ya msamiati unaotumiwa katika kutunza ndege. • Mwanafunzi achore baadhi ya ndege. • Mwanafunzi aweza kutazama video ya utunzaji wa ndege. • Mwanafunzi atazame michoro na picha za ndege wa nyumbani wakitunzwa.	1) Ni ndege wepi wanaofugwa? 2) Unamtunzaje ndege umpendaye?

		ndege katika sentensi ili kuwezesha mazungumzo e) kusoma maneno na sentensi kuhusu ndege ampendaye ili kujenga usomaji bora f) kuandika maneno na sentensi kuhusu ndege ampendaye ili kujenga uandishi bora g) kuthamini utunzaji wa ndege ampendaye.	• Mwanafunzi asome maneno na sentensi katika kadi na chati kuhusu ndege. • Mwanafunzi aandike majina na sentensi kuhusu ndege.	
	Kusikiliza na Kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutaja aina za ndege wa nyumbani anaowajua ili kujenga stadi ya kuzungumza b) kumtambua ndege ampendaye ili kujenga stadi ya kuzungumza c) kusimulia kuhusu ndege ampendaye ili kujenga stadi ya kuzungumza d) kusimulia kuhusu jinsi ndege ampendaye anavyotunzwa ili kujenga stadi ya kuzungumza e) kusikiliza kwa makini masimulizi kuhusu utunzaji wa ndege wa nyumbani ili kujenga usikivu f) kuthamini ndege wa nyumbani.	• Mwanafunzi ataje aina za ndege anaowajua. • Mwanafunzi atambue ndege ampendaye. • Mwanafunzi asimulie kuhusu ndege ampendaye katika darasa zima, wakiwa wawili wawili na katika vikundi. • Mwanafunzi atazame picha za ndege mbalimbali wa nyumbani ili awatambue. • Mwanafunzi aweza kutazama video na picha zinazoashiria utunzaji wa ndege mbalimbali. • Mwanafunzi asimulie jinsi ya kutunza ndege kupitia kwa mgeni mwalikwa. • Mwanafunzi ashiriki katika mjadala kuhusu jinsi ndege ampendaye anavyotunzwa. • Wanafunzi waweza kushirikishwa kuimba nyimbo na kukariri mashairi kuhusu ndege wawapendao.	1) Ni ndege gani umpendaye? 2) Kwa nini unampenda ndege huyo? 3) Unamtunzaje ndege umpendaye?

	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati uliotumiwa katika hadithi aliyosoma au kusomewa ili kuimarisha ufahamu b) kusoma hadithi zinazohusu ndege wa nyumbani ili kujenga usomaji bora c) kusikiliza hadithi zinazohusu ndege wa nyumbani zikisomwa ili kujenga usikivu d) kufahamu hadithi aliyoisoma na aliyosomewa kuhusu ndege wanaofugwa ili kupata ujumbe e) kuchangamkia kusoma hadithi ili kuendeleza ari ya kusoma zaidi.	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi athibitishe utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Wanafunzi washiriki katika kusoma darasani, wakiwa wawili na baadaye asome peke yake. • Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi ya mwalimu au hadithi iliyorekodiwa. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Wanafunzi waweza kusoma hadithi kwa kutumia vifaa vya kiteknolojia k.v. tarakilishi na projekta. • Mwanafunzi atunge sentensi akitumia msamiati uliotumiwa katika hadithi. • Mwanafunzi anakili majina na sentensi zinazojumuisha majina ndege wa nyumbani. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia jitabu mbele ya darasa. • Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali kutokana na hadithi.	1) Ni nini unachokiona katika picha? 2) Unafikiri ni nini kitakachotokea katika hadithi? 3) Unakumbuka nini kutokana na hadithi uliyosoma? 4) Ni kwa nini unampenda ndege wako?
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aeleze yaliyo muhimu katika uandishi kama vile mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili.	1) Je, ni mambo yapi yanayofaa kuzingatiwa unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa gani kinachohusiana na ndege

			• Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	umpendaye?
	Sarufi: Matumizi ya **juu ya** na **chini ya** (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya **juu ya** na **chini ya** ili kuimarisha mawasiliano b) kutumia **juu ya** na **chini ya** katika sentensi kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano c) kusoma sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **juu ya** na **chini ya** ili kuimarisha usomaji bora d) kuandika sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **juu ya** na **chini ya** ili kuimarisha uandishi bora e) kuchangamkia matumizi ya **juu ya** na **chini ya** katika mawasiliano.	• Mwanafunzi asome sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **juu ya** na **chini ya.** • Wanafunzi watunge sentensi zinazorejelea vitu halisi darasani k.m. kitabu kipo juu ya meza wakiwa katika vikundi. • Mwanafunzi ashiriki katika kuigiza vitendo vinavyoonyesha **juu ya** na **chini ya.** • Mwanafunzi aweza kukamilisha sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **juu ya** na **chini ya** kwa kurejelea michoro tofauti tofauti akiwa peke yake au katika kikundi. • Mwanafunzi aweza kutumia tarakilishi kufanyia mazoezi ya matumizi ya **juu ya** na **chini ya.**	1) Je, ni maneno yapi unayoweza kutumia kurejelea kitu kutegemea mahali kilipo?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa:
mawisiliano na ushirikiano - wanafunzi washiriki katika vikundi na wakiwa wawili wawili
ujuzi wa kidijitali – matumizi ya teknolojia katika kujifunza hadithi msamiati na sauti
kufikiri kwa kina – Kung'amua sifa za ndege ampendaye

Uhusiano na masuala mtambuko: elimu ya maendeleo endelevu (masilahi ya wanyama – kujali na kutunza ndege)	**Uhusiano na Maadili:** upendo kwa ndege wanaofugwa uwajibikaji katika kutunza ndege.
Uhusiano na masomo mengine: Environmental Activities, English Activitites.	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kutunza ndege na wanyama.

Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji:	Mapendekezo ya Tathmini:
kushiriki katika vikundi shuleni kama vile chama cha ukulima.	• kuchunguza anavyotumia msamiati wa ndege wanaofugwa katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia **juu ya** na **chini ya** katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa • kuhakiki anavyosoma na kusimulia hadithi • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anasikiliza na kusimulia hadithi kwa ukakamavu na ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu ndege ampendaye kwa wepesi na ufasaha • anafahamu kwa wepesi hadithi aliyosoma na kusomewa • anatumia **juu ya** na **chini ya** kutunga sentensi sahihi zenye ubunifu wa hali ya juu • anaandika kisa kwa ubunifu, mtiririko, hati nadhifu na kwa haraka.	Mwanafunzi, • anasikiliza na kusimulia hadithi kwa ufasaha • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu ndege ampendaye kwa ufasaha • anafahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • anatumia **juu ya** na **chini ya** kutunga sentensi sahihi • anaandika kisa kwa mtiririko na hati bora.	Mwanafunzi, • anasikiliza na kusimulia hadithi • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu ndege ampendaye • anafahamu baadhi ya hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto katika kutumia **juu ya** na **chini ya** kutunga sentensi sahihi • anaandika kisa kwa hati zinazosomeka.	Mwanafunzi, • ana changamoto katika kusimulia hadithi • ana changamoto katika kusoma baadhi ya maneno, sentensi na hadithi kuhusu ndege ampendaye • ana changamoto katika kufahamu hadithi aliyosoma na kusomewa • ana changamoto katika kutumia **juu ya** na **chini ya** kutunga sentensi sahihi • ana changamoto katika kuandika kisa.

MADA	MADA NDOGO	MATOKEO MAALUM YANAYOTARAJIWA	MAPENDEKEZO YA SHUGHULI ZA UJIFUNZAJI	MASWALI DADISI
Sokoni	Msamiati (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati unaohusiana na shughuli za sokoni ili kuimarisha mawasiliano b) kusoma msamiati wa sokoni ili kujenga usomaji bora c) kufahamu maana ya msamiati unaotumiwa sokoni ili kuwezesha mawasiliano d) kutunga sentensi akitumia msamiati wa sokoni ili kuimarisha mawasiliano e) kuandika maneno na sentensi akitumia msamiati wa sokoni ili kuimarisha stadi ya kuandika f) kuthamini shughuli za sokoni.	• Mwanafunzi asome maneno kuhusu soko kwenye kadi na chati. • Mwanafunzi afafanue maana ya msamiati wa sokoni k.v mkokoteni, vibanda, ratili, bidhaa, risiti, dalali, mnunuzi, muuzaji na mchuuzi). • Mwanafunzi achore vitu vipatikanavyo sokoni. • Mwanafunzi aweza kutazama picha au video za vitu vya sokoni zikiambatanishwa na sauti na maneno. • Mwanafunzi aambatanishe majina na vitu vipatikanavyo sokoni. • Mwanafunzi aweza kujaza nafasi katika sentensi kwa maneno yanayotumiwa sokoni. • Mwanafunzi anakili msamiati kuhusu shughuli za sokoni. • Mwanafunzi atunge sentensi akitumia msamiati kuhusu shughuli za sokoni.	1) Ni maneno yapi au msamiati upi unaotumika sokoni? 2) Je, unaweza kuchora bidhaa gani zinazopatikana sokoni?
	Kusikiliza na kuzungumza: Masimulizi (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutaja vitu vinavyopatikana sokoni katika kuendeleza mazungumzo b) kutaja watu wanaopatikana sokoni katika kuendeleza mazungumzo c) kusikiliza maelezo kuhusu sokoni ili kujenga usikivu	• Mwanafunzi ataje vitu vipatikanavyo sokoni k.v mkokoteni, vibanda, ratili, bidhaa na risiti. • Mwanafunzi ataje watu wanaopatikana sokoni kama vile dalali, mnunuzi, muuzaji na mchuuzi. • Mwanafunzi ashiriki katika kuigiza michezo kuhusu shughuli zinazoendeshwa sokoni. • Mwanafunzi ashiriki katika kujadili kuhusu shughuli za sokoni. • Mwanafunzi ajadili michoro, chati na picha kuhusu sokoni.	1) Ni watu wepi wanaopatikana sokoni? 2) Ni vitu gani vinavyopatikana sokoni? 3) Soko lina umuhimu gani?

		d) kueleza shughuli zinazoendeshwa sokoni ili kuimarisha stadi ya kuzungumza e) kueleza umuhimu wa soko ili kujenga stadi ya kuzungumza f) kuthamini shughuli za sokoni kama njia moja ya kujipatia riziki.	• Mwanafunzi atoe maelezo kuhusu umuhimu wa soko. • Mwanafunzi aweza kuimba nyimbo na kukariri mashairi kuhusu shughuli za sokoni. • Mwanafunzi aweza kutazama video na picha kuhusu shughuli za sokoni. • Mwanafunzi asimulie kisa chochote alichoshuhudia kuhusu sokoni pekee, akiwa katika kikundi au wakiwa wawili.	
	Kusoma: Hadithi (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua msamiati uliotumiwa katika hadithi ili kuwezesha ufahamu b) kusikiliza hadithi zikisomwa na mwalimu kuhusu sokoni ili kujenga usikivu c) kusoma hadithi kuhusu sokoni ili kuimarisha stadi ya kusoma d) kufahamu hadithi aliyoisoma au kusomewa kuhusu sokoni ili kupata ujumbe e) kuchangamkia kusoma hadithi ili kujenga ari ya kuendeleza ujifunzaji.	• Mwanafunzi ajadili picha zilizojumuishwa kwenye hadithi. • Mwanafunzi atabiri kitakachotokea kwenye hadithi. • Mwanafunzi athibitishe utabiri wake baada ya kusoma hadithi. • Mwanafunzi ashiriki kusoma darasani, wakiwa wawili na baadaye asome peke yake. • Mwanafunzi afahamu matumizi ya msamiati uliotumika kwenye hadithi. • Mwanafunzi asikilize mwalimu akisoma hadithi. • Mwanafunzi aweza kusikiliza hadithi ikisomwa kupitia vifaa vya kiteknolojia huku mwanafunzi akikumbushwa kusikiliza kwa makini. • Wanafunzi waweza kusomeana hadithi wakiwa wawili wawili au katika vikundi. • Wanafunzi waweza kushirikishwa kupanga upya sentensi zilizoparaganywa zinazohusu sokoni katika vikundi. • Mwanafunzi aweza kusoma hadithi kwa kutumia jitabu mbele ya darasa • Mwanafunzi atoe muhtasari wa hadithi aliyoisoma. • Mwanafunzi ajibu na kuuliza maswali kutokana na	1) Ni watu wepi wametajwa katika hadithi? 2) Ni vitu gani vimetajwa katika hadithi?

			hadithi.	
	Kuandika (*Vipindi 3*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kuandika kisa kifupi kwa hati nadhifu kulingana na mada ili kujenga stadi ya uandishi b) kufurahia uandishi wa visa tofauti ili kuimarisha mawasiliano andishi.	• Mwanafunzi apewe hadithi yenye mapengo ajaze kwa maneno mwafaka. • Mwanafunzi aeleze mambo yaliyo muhimu katika uandishi k.v. mwandiko nadhifu, maudhui, mtiririko n.k. • Mwanafunzi asome kielelezo cha kisa kilichoandikwa na mwalimu. • Wanafunzi waweza kuandika kisa kifupi wakiwa wawili wawili. • Mwanafunzi aandike kisa kifupi kinachohusiana na mada. Kisa hiki kifuate hatua tano za uandishi: maandalizi, nakala ya kwanza, marejeleo, uhariri na uchapishaji.	1) Je, ni mambo yapi unayofaa kuzingatia unapoandika kisa? 2) Je, unaweza kuandika kisa kipi kinachohusiana na mada ya sokoni?
	Sarufi: Matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** (*Vipindi 2*)	Kufikia mwisho wa mada, mwanafunzi aweze: a) kutambua matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** ili kuimarisha mawasiliano b) kutumia **ndani ya** na **nje ya** katika sentensi kwa usahihi ili kuimarisha mawasiliano c) kusoma sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** ili kuimarisha stadi ya kusoma d) kuandika sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** ili kuimarisha stadi ya kuandika e) kuchangamkia matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** katika maawasiliano.	• Mwanafunzi asome sentensi zinazodhihirisha matumizi **ndani ya** na **nje ya.** • Mwanafunzi atunge sentensi zinazorejelea vitu halisi darasani k.m. kitabu kimo **ndani ya** kabati; Mwanafunzi yupo **nje ya** darasa; katika vikundi. • Mwanafunzi ashiriki katika kuigiza vitendo vinavyoonyesha **ndani ya** na **nje ya**. • Mwanafunzi aweza kukamilisha sentensi zinazodhihirisha matumizi ya **ndani ya** na **nje ya** kwa kurejelea michoro tofauti tofauti akiwa peke yake au katika kikundi. • Mwanafunzi aweza kufanya mazoezi ya kutumia **ndani ya** na **nje ya** kwa kutumia vifaa vya kiteknolojia.	1) Je, ni nini kinyume cha **ndani ya**?

Umilisi wa kimsingi unaokuzwa: mawasiliano na ushirikiano - wanafunzi washiriki katika vikundi ujuzi wa kidijitali - matumizi ya teknolojia katika kujifunza hamu ya kutaka kujua zaidi - kusoma hadithi.	
Uhusiano na masuala mtambuko: elimu ya maendeleo endelevu: elimu ya masuala ya kifedha – kujadili umuhimu wa sokoni.	**Uhusiano na Maadili:** uadilifu katika shughuli za sokoni umoja – Hamna biashara inayoweza kunawiri pasipo na umoja heshima ni muhimu popote watu wanapoingiliana hasa sokoni uwajibikaji – Mwenye biashara na mnunuzi sharti wawajibike katika shughuli husika.
Uhusiano na masomo mengine: Mathematics Activities, English Activitites, Environmental Activities, Literacy and Indigeneous languages	**Mapendekezo ya shughuli za huduma za kijamii zinazochangia ujifunzaji:** kusaidia jamii katika shughuli zinazohusu soko.
Mapendekezo ya shughuli zingine zilizoratibiwa za ujifunzaji: kushiriki katika katika kuigiza shughuli za sokoni.	**Mapendekezo ya Tathmini:** • kuchunguza anavyotumia msamiati wa sokoni katika mawasiliano • kuchunguza anavyotumia **ndani ya** na **nje ya** katika mawasiliano • kuchanganua anavyojibu maswali ya kusema na ya kuandika • kuchunguza ufahamu wake wa hadithi aliyosoma au kusomewa • kuhakiki anavyosoma na kusimulia hadithi • kufuatilia mwandiko wake.

Viwango vya Kuzingatia katika Kutathmini

Kuzidisha Matarajio	Kufikia Matarajio	Kukaribia Matarajio	Mbali na Matarajio
Mwanafunzi, • anatambua na kutumia msamiati unaopatika sokoni • anasimulia visa kuhusu sokoni kwa ubunifu na ukakamavu • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu sokoni kwa ufasaha • anatumia **ndani ya** na **nje ya** kutunga sentensi sahihi zenye ubunifu wa hali ya juu • anaandika kisa kinachohusiana na sokoni kwa ubunifu, mtiririko, hati nadhifu na kwa kasi ifaayo.	Mwanafunzi, • anatambua msamiati unaopatika sokoni • anasimulia visa kuhusu sokoni kwa ukakamavu • anasoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu sokoni • anatumia **ndani ya** na **nje ya** kutunga sentensi sahihi • anaandika kisa kinachohusiana na sokoni kwa mtiririko na hati bora.	Mwanafunzi, • anatambua baadhi msamiati unaopatika sokoni • anasimulia baadhi ya visa kuhusu sokoni • anasoma baadhi ya maneno, sentensi na hadithi kuhusu sokoni • ana changamoto kiasi katika kutumia **ndani ya** na **nje ya** kutunga sentensi sahihi • anaandika kisa kinachohusiana na sokoni kwa hati zinazosomeka.	Mwanafunzi, • ana changamoto katika kutambua msamiati unaopatika sokoni • ana changamoto katika kusimulia visa kuhusu sokoni • ana changamoto katika kusoma maneno, sentensi na hadithi kuhusu sokoni • ana changamoto katika kutumia **ndani ya** na **nje ya** kutunga sentensi sahihi • ana changamoto katika kuandika kisa kinachohusiana na sokoni.